

Kom i gang med EU's skovrydningsforordning (EUDR)

EU's skovrydningsforordning (forordning (EU) 2023/1115) har til formål at reducere EU's bidrag til global skovrydning, skovforringelse, drivhusgasudledninger og tab af biodiversitet forbundet med EU's forbrug.

Forordningen trådte i kraft den 29. juni 2023.

Revideret implementeringstidsplan:

- Store og mellemstore virksomheder skal overholde reglerne fra 30. december 2026
- Mikro- og små virksomheder skal overholde reglerne fra 30. juni 2027

Forordningen og dens ændringer kan læses i sin helhed på dansk og engelsk:

- [Original EUDR](#) (som vedtaget i 2023)
- [Opdateret / ændret version](#) (konsolideret tekst)

Nedenfor fremhæver vi udvalgte elementer i forordningen, men det er vigtigt at forstå forordningen i sin helhed, hvis man er omfattet af den, og man bør derfor altid kontrollere selve forordningsteksten eller kontakte Miljøstyrelsen, som er den kompetente myndighed.

Miljøstyrelsen har samlet ofte stillede spørgsmål i en FAQ, hvor man blandt andet kan finde definitioner i forordningen.

Sådan kommer du i gang med skovrydningsforordningen

1. Forstå anvendelsesområdet

Forordningen kræver, at virksomheder, der handler med kvæg, kakao, kaffe, oliepalme, gummi, soja og træ samt produkter afledt af disse råvarer, sikrer, at de ikke er dyrket på jord, der er ryddet for skov efter 31. december 2020, og at de er produceret i overensstemmelse med den relevante lovgivning i produktionslandet. Forordningen gælder produktion både i tredjelande og inden for EU.

EUDR-forordningen omfatter syv råvarer: kvæg, kakao, kaffe, oliepalme, gummi, soja og træ.

Den omfatter også en række produkter baseret på disse råvarer, såsom oksekød, møbler, læder, chokolade, trykt papir, naturgummiprodukter, trækul og palmeoliebaserede derivater i for eksempel plejeprodukter.

De produkter, der er omfattet, er listet i bilag 1, som findes i forordningen.

Forordningen gælder for produkter, der bringes på EU-markedet eller eksporteres fra EU efter den gældende overholdelsesdato. Den gælder dog ikke varer, der udelukkende består af materialer, der har nået slutningen af deres livscyklus og ellers ville blive affald.

EUDR omfatter også lovlig skovrydning og skovforringelse

Skovrydningsfri betyder, at de relevante råvarer og produkter ikke må være dyrket på jord, der er blevet omdannet fra skov til landbrugsformål efter 31. december 2020, uanset om omdannelsen var

menneskeskabt eller ej. Dette gælder også produkter, der indeholder, er blevet fodret med eller er blevet produceret ved brug af de relevante råvarer.

Definitionerne i forordningen er baseret på FAO's definitioner, hvor skove ikke kun omfatter regnskove, men også skove i EU. Skov betyder et areal på mere end 0,5 hektar med træer højere end fem meter og en kronedækkegrad på mere end 10 % af overfladen.

For relevante produkter, der indeholder eller er produceret ved brug af træ, må der efter 31. december 2020 ikke finde skovhugst sted, som medfører skovforringelse.

Produktionsområdet skal overholde lokale, sociale og miljømæssige love

EUDR-forordningen kræver, at produkter skal være produceret i overensstemmelse med relevant lovgivning i produktionslandet vedrørende jordrettigheder, miljøbeskyttelse, skovrelaterede regler om blandt andet skovforvaltning og bevarelse af biodiversitet, når dette er direkte relateret til fældning af træ, tredjepartsrettigheder, arbejdsrettigheder, menneskerettigheder beskyttet under international ret, princippet om frit, forudgående og informeret samtykke (FPIC), herunder som fastsat i FN's erklæring om oprindelige folks rettigheder, samt skatte-, anti-korrupsions-, handels- og toldregler.

Den største byrde ligger hos den virksomhed, der først bringer et relevant produkt på EU-markedet

Operatører, dvs. virksomheder der bringer relevante råvarer og produkter på EU-markedet eller eksporterer dem, skal først udføre due diligence og indsende en due diligence-erklæring som specificeret i bilag II for at dokumentere, at de relevante produkter overholder kravene i EUDR. Dokumentet skal uploades via det informationssystem, som Kommissionen skal etablere.

Se Miljøstyrelsens FAQ for yderligere detaljer om, hvad due diligence-erklæringen og informationssystemet indeholder. Sammen med due diligence-erklæringen skal geolokationen af alle jordlodder, hvor de relevante råvarer er produceret, også angives.

Små og mellemstore operatører er kun forpligtet til at udføre due diligence første gang, den relevante råvare eller det relevante produkt bringes på markedet. Der er dog krav om at modtage og opbevare due diligence-referencenummeret for produkterne.

Nationale myndigheder udfører regelmæssige kontroller

De kompetente nationale myndigheder er ansvarlige for den overordnede håndhævelse af EUDR. I Danmark er Miljøstyrelsen ansvarlig for håndhævelsen og for at vejlede virksomheder om EUDR. De kan kontaktes på eutr@mst.dk.

EUDR fastsætter detaljerede regler om nationale myndigheders forpligtelser til at udføre årlige kontroller af operatører og handlende for at sikre overholdelse af forordningen.

Andelen af operatører og handlende, der kontrolleres årligt, afhænger af risikoklassificeringen af de lande, hvorfra de relevante råvarer og produkter stammer:

lav risiko: 1 %

standard risiko: 3 %

høj risiko: 9 %

Hvert år skal medlemsstaterne offentliggøre og rapportere til Kommissionen, hvor mange kontroller der er udført, samt resultaterne af disse.

Revisioner kan udføres af private aktører

EUDR giver fysiske og juridiske personer mulighed for at indsende begrundede bekymringer til de kompetente myndigheder, hvis de mener, at en eller flere operatører eller handlende ikke overholder deres forpligtelser.

Medmindre andet følger af national lovgivning, skal den kompetente myndighed senest 30 dage efter modtagelsen af observationerne informere de personer, der har indsendt dem, om den opfølgning, der er foretaget, og begrundelsen herfor.

Risiko for bøder, konfiskation eller udelukkelse

Manglende overholdelse af kravene i EUDR-forordningen medfører risiko for sanktioner. Den maksimale bøde skal fastsættes til mindst 4 % af virksomhedens samlede årlige omsætning i EU og skal om nødvendigt forhøjes, så den overstiger den potentielle økonomiske fordel.

Derudover kan sanktioner omfatte konfiskation af produkterne eller indtægterne fra varerne, midlertidig udelukkelse fra offentlige udbudsprocedurer og offentlig finansiering, midlertidigt forbud mod at bringe produkter på markedet eller, hvor relevant, forbud mod at anvende en forenklet due diligence-procedure uden krav om undtagelse fra risikovurdering og risikobegrænsende foranstaltninger.

Se Miljøstyrelsens FAQ for yderligere afklaring af roller, forpligtelser og definitioner.

2. Kom i gang med det samme og tænk langsigtet

EUDR påvirker allerede produktionsbeslutninger i dag. Selvom de primære forpligtelser først vil gælde fra 30. december 2026 for store og mellemstore virksomheder og fra 30. juni 2027 for mikro- og små virksomheder, er skæringsdatoen for skovrydning fortsat 31. december 2020.

Fra den gældende overholdelsesdato skal operatører og handlende sikre, at relevante råvarer og produkter, der bringes på EU-markedet, ikke stammer fra arealer, der har været udsat for skovrydning eller, i tilfælde af træ, skovforringelse efter 31. december 2020.

For eksempel skal der for oksekød, der bringes på EU-markedet efter den gældende overholdelsesdato, oplyses geolokationskoordinater for alle de bedrifter, hvor kvæget har opholdt sig gennem hele dets levetid.

Forordningens anvendelsesområde kan blive revideret

Kommissionen er forpligtet til løbende at vurdere forordningens anvendelsesområde og kan foreslå ændringer, hvor det er relevant. Dette omfatter:

- Mulig udvidelse af anvendelsesområdet til yderligere råvarer, hvor der foreligger dokumentation for sammenhænge med skovrydning eller skovforringelse;
- Mulig inkludering af yderligere toldkoder i bilag I gennem delegerede retsakter;
- Vurdering af, om andre økosystemer end skove, såsom græsarealer, tørveområder og vådområder, bør inkluderes i fremtiden.

De skovrelaterede definitioner i forordningen er baseret på definitionerne fra FN's Fødevarer- og Landbrugsorganisation (FAO). Kommissionen har mandat til at gennemgå visse definitioner og elementer af anvendelsesområdet inden for bestemte tidsrammer i henhold til forordningen.

3. Sådan kommer du i gang med due diligence

Due diligence kræver gennemsigtighed og sporbarhed gennem hele forsyningskæden. Operatører skal gennemføre en due diligence-proces i tre trin. Det tredje trin er kun nødvendigt, hvis det andet trin identificerer mere end en ubetydelig risiko.

Trin 1 - Indsamling af information

Operatører skal indsamle detaljerede oplysninger, der dokumenterer overholdelse af forordningen, herunder:

Geolokationskoordinater for alle produktionsarealer;

Oplysninger, der bekræfter, at de relevante produkter er skovrydningsfri;

Dokumentation for, at produkterne er produceret i overensstemmelse med relevant lovgivning i produktionslandet.

Trin 2 - Risikovurdering

Operatører skal vurdere, om der er risiko for, at produkterne ikke overholder forordningen. Vurderingen skal tage højde for de risikokriterier, der er fastsat i forordningen, herunder:

Landets risikoklassificering (lav, standard eller høj risiko);

Tilstedeværelsen af oprindelige folk;

Forekomsten af skovrydning eller skovforringelse i produktionsområdet;

Forsyningskædens kompleksitet.

For produkter, der stammer fra lande klassificeret som lavrisiko, kan forenklet due diligence finde anvendelse.

Trin 3 - Risikobegrænsning

Hvis risikovurderingen identificerer mere end en ubetydelig risiko for manglende overholdelse, skal operatører iværksætte risikobegrænsende tiltag for at reducere risikoen til et ubetydeligt niveau, før produkterne bringes på markedet. Tiltag kan blandt andet omfatte:

Uafhængige revisioner eller verifikation;

Yderligere dokumentationskrav;

Samarbejde med leverandører og kapacitetsopbygning.

Operatører skal indsende en due diligence-erklæring via EU's informationssystem, før produkter bringes på markedet eller eksporteres.

Indsamlede oplysninger skal stilles til rådighed for kompetente myndigheder efter anmodning og deles i forsyningskæden, hvor det er nødvendigt. Operatører og store handlende er også forpligtet til offentligt at rapportere om deres due diligence-systemer og procedurer.

Hvilken rolle spiller certificerings- og verificeringsordninger?

Certificeringsordninger kan understøtte risikovurderingen, hvis de dækker de oplysninger, der kræves i henhold til forordningen. Certificering erstatter dog ikke due diligence-forpligtelser og fjerner ikke det juridiske ansvar. Ansvar for overholdelse ligger fortsat hos den operatør, der bringer produktet på markedet.

Vil du vide mere om, hvordan en række centrale aktører arbejder med ansvarlige værdikæder? [Læs mere om de nationale alliancer inden for kaffe, soja og palmeolie.](#)